

अध्याय - 9 | यो जानाति सः पण्डितः

QUIZ
PART-01

1. संस्कृत-साहित्ये प्रहेलिकानां स्थानम् कीदृशम् अस्ति?

- A. सामान्यं
B. विशेषम्
C. लघु
D. नास्ति (B)

व्याख्या: पाठ में प्रहेलिकाओं का संस्कृत साहित्य में विशेष स्थान बताया गया है।

2. प्रहेलिकाः कस्य विकासं कुर्वन्ति?

- A. शरीरस्य
B. धनस्य
C. चिन्तनक्षमतायाः
D. निद्रायाः (C)

व्याख्या: प्रहेलिकाएँ सोचने की क्षमता बढ़ाती हैं।

3. भोजनस्य अन्ते किं पेयम्?

- A. क्षीरम्
B. जलम्
C. तक्रम्
D. विषम् (C)

व्याख्या: प्रहेलिका में उत्तर "तक्रम्" है।

4. जयन्तः कस्य सुतः?

- A. विष्णोः
B. शक्रस्य
C. शिवस्य
D. महेशस्य (B)

व्याख्या: जयन्तः इन्द्र/शक्र का पुत्र माना गया है।

5. "न" आदौ, "न" अन्ते, मध्ये "य" — किम्?

- A. नयनम्
B. कमलम्
C. तक्रम्
D. फलम् (A)

व्याख्या: न + य + न = नयनम्।

6. "सुतः" शब्दस्य अर्थः कः?

- A. पिता
B. पुत्रः
C. भ्राता
D. गुरु (B)

व्याख्या: शब्दार्थ में "सुतः = पुत्रः" दिया गया है।

7. "पेयम्" शब्दस्य अर्थः कः?

- A. पठनीयम्
B. खादनीयम्
C. पातुं योग्यम्
D. गन्तव्यम् (C)

व्याख्या: पेयम् का अर्थ है पीने योग्य।

8. प्रहेलिकाः कस्य तार्किकशक्तिं वर्धयन्ति?

- A. बुद्धेः
B. हस्तस्य
C. पादस्य
D. कर्णस्य (A)

व्याख्या: प्रहेलिकाएँ बुद्धि की तार्किक शक्ति बढ़ाती हैं।

9. "तक्रम्" इत्यस्य हिन्दी अर्थः कः?

- A. दूध
B. छाछ
C. जल
D. घी (B)

व्याख्या: तक्रम् का अर्थ छाछ है।

10. प्रहेलिकाः आबालवृद्धं किं जनयन्ति?

- A. भयम्
B. मानसिकम् उल्लासम्
C. क्रोधम्
D. निद्राम् (B)

व्याख्या: प्रहेलिकाएँ बच्चों से वृद्धों तक मानसिक आनंद देती हैं।